

Studieplan 2010/2011

Bachelor i utmarksforvaltning

Studiepoeng: Arbeidsmengde i studiepoeng er: 180.

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet er en treårig grunnutdanning og vil være et fulltidsstudium med 180 studiepoengs omfang.

Innledning

Hedmark består av 95 prosent skog- og utmarksarealer. Evenstad ligger dermed i et område der bruk og utvikling av skog- og utmark er en av grunnpilarene til framtidig næring og bosetning. I dag har rekreasjonsbasert næring i skog og utmark (særlig hyttenæringa) vokst til samme størrelsesorden som produksjonen av salgbare produkter fra skogen. Naturopplevelsene og hyttebygging kan sees i sammenheng med jakt- og fiskemuligheter som i regionen tradisjonelt sett har vært brukt til matauk, og i liten grad er kommersialisert.

Innen utmarksforvaltning sysselsetter vi på landsbasis ledende fagpersonell – noen av de som setter dagsorden og påvirker faglige trender. Utmarksforvaltning har rekruttert godt siden det ble startet i 1971.

Studiet gir studentene allmennteoretiske og yrkesrettede kunnskaper i tilknytning til forvaltning og næringsvirksomhet i utmark. Første og andre studieår inneholder basisemner og forvaltningsemner. Andre og tredje studieår gir mulighet til å velge faglig fordypning eller breddeutvidelse i studiet. Fordypning kan være innen viltforvaltning, fiskeforvaltning eller verdiskaping i utmark. Faglig breddeutvidelse kan bety emner i skogbruk, økonomi, administrasjon eller offentlig forvaltning. Utmarkskandidater kan få jobber innen offentlig eller privat forvaltning av utmark, oppsynsvirksomhet, som medarbeider i forskningsprosjekter eller som selvstendig næringsdrivende.

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg en bred kunnskap innen norsk forvaltning av vilt og fisk spesielt, og av norsk natur generelt. Mye av studiet er rettet mot forvaltning og verdiskaping av utmarksområder som en privat eller offentlig ressurs, og danner grunnlag for jobber innen både private eller offentlige forvaltningsinstanser. Studentene vil også få kompetanse innen privat og offentlig oppsynsvirksomhet.

Studiet bygger opp om avdelingens studieprofil *bærekraftig bruk av skog- og utmarksarealene* og forskningsprofil *anvendt økologi*.

Målgruppe

Studiet er rettet mot heltidsstudenten som ønsker en helhetlig fagutdanning innen utmarksforvaltning og verdiskapning i utmark basert på naturressurser og som ønsker å jobbe innen privat eller offentlig arealforvaltning.

Kompetanse

En bachelorgrad i utmarksforvaltning kvalifiserer for jobb innen privat og offentlig forvaltning, og for mellomlederstillinger innen utmarksnæringer. Studiet kvalifiserer også for studenter som ønsker å gå videre med en Master i anvendt økologi.

Utdanningen kan også gi kompetanse som selvstendig næringsdrivende. Studiet skal gi kompetanse i grunnleggende emner innen utmarksforvaltning, med en generell innsikt i forvaltning av vilt- og fiskeressurser knyttet opp mot offentlig eller private rettigheter.

Opptakskrav fritekst

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen vil foregå gjennom forelesninger og øvelser i felt.

Vurderingsformer

Se under hver særskilte emnebeskrivelse.

Internasjonalisering

Vi anbefaler studenten å ta utenlandsopphold i løpet av annet studieår eller høsten det tredje året. Avdelingen har et omfattende samarbeidsnettverk med høgskoler og universiteter i Europa som tilbyr spesialiseringer innen utmarksfag. Vi anbefaler våre studenter å reise til en av de nordiske institusjonene som er knyttet til vårt Nordplus-nettverk kalt Nordnatur, eller til universiteter i Tyskland eller i Skottland. Eventuelle utenlandsopphold må på forhånd godkjennes av avdelingen.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

	1. bolk	2. bolk	3. bolk	4. bolk
1. år	Naturgr I (5) Praktisk skog (10)	Naturgr II (5) Rapportskr (5) Valgfag (5)	Arter og mangfold I (5) Økologi (10)	Arter og mangfold II (5) Komm (5) Valgfag (5)
2. år	Fiskeriøkol (15)	Vilt I (10) Valgfag (5)	Statistikk (10) Vitensk met (5)	Vilt II (15)
3. år	GIS (10)	Valgfag (5) Bacheloroppg (20)	Naturoppsyn (10)	Økonomi (5) Arealpl (10)

Studentene vil kunne lage seg ulike utdanningsprofiler gjennom å velge valgfag innen spesifikke emner

de er spesielt interessert i. For eksempel kan valg av fiskeemner som 6SU 235 Fiskeforvaltning og 6SU 237 Settefisk gi en utdanning i utmarksforvaltning med fordypning i fisk. Tilsvarende for valg innen andre emnegrupper. Dette vil det gis ytterligere informasjon om på avdelingen når studiet er påbegynt.

Bachelor i utmarksforvaltning

Emner

Studiepoeng År 1 År 2 År 3

- [Praktisk skogforvaltning](#)
10 studiepoeng
- [Naturgrunlaget I: Vegetasjon og klima](#)
5 studiepoeng
- [Naturgrunlaget II: Geologi og landformer](#)
5 studiepoeng
- [Rapportskriving](#)
5 studiepoeng
- [Arter og mangfold I: Spor og mangfold](#)
5 studiepoeng
- [Arter og mangfold II: Fugl og virvelløse dyr](#)
5 studiepoeng
- [Økologi](#)
10 studiepoeng
- [Kommunikasjon](#)
5 studiepoeng
- [Viltforvaltning 1](#)
10 studiepoeng
- [Fiskeriøkologi i ferskvann](#)
15 studiepoeng

- [Vitenskapelig metode](#)
5 studiepoeng
- [Statistikk](#)
10 studiepoeng
- [Viltforvaltning 2](#)
15 studiepoeng
- [Arealplanlegging](#)
10 studiepoeng
- [Naturoppsyn](#)
10 studiepoeng
- [Bacheloroppgave](#)
20 studiepoeng
- [Økonomi](#)
5 studiepoeng
- [GIS](#)
10 studiepoeng
- [Valgemne SUE 5 Sp](#)
5 studiepoeng

Emneoversikt

6SU1021 Praktisk skogforvaltning

Emnekode: 6SU1021

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter om skognæringen i Norge og fått en innføring i praktisk forvaltning av en skogeiendom.

Innhold

Skoglig terminologi, historisk bruk av skogarealene, skogens ressursgrunnlag, dagens utnyttelse av skogressursene, planlegge/gjennomføre/evaluere en skogsdrift, virkesomsetning, utarbeide årsplan, verdikjeden i skognæringen, aktører innen skognæringen.

Organisering og arbeidsformer

Ca 20 dager forelesning/øvelser/ekskursjoner og mappeoppgaver.

Vurderingsordning

Muntlig eksamen (60%), mappeinnlevering (40%). Alle vurderinger må være bestått for å kunne få godkjent emnet. Både mappe og muntlig eksamen vurderes med graderte bokstavkarakterer med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått. Vurderingene slås sammen til en samlet sluttkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU111 Naturgrunnet I: Vegetasjon og klima

Emnekode: 6SU111

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Oversikt over inndeling av norsk vegetasjon og beiting på den, nedbørdannelse og globale vegetasjonssoner

Innhold

Feltgjenkjenning av vanlige vegetasjonstyper i skog, myr og snaufjell og oversikt over andre norske vegetasjonstype- grupper. Innføring i vegetasjonsbruk som skogbonitering ved vegetasjon, toleranse for tråkk og kjøring og effekter av beite og slått på biologisk mangfold. Beitevalg i utmark sommertid hos husdyrarter og hos småviltarter, rein og elg igjennom året. Innføring i norske flora- elementer og historisk plantegeografi og norske vegetasjonssoner og vegetasjonsseksjoner.

Innføring i nedbørdannelse og hydrologisk kretsløp, vinddannelse og globalt sirkulasjonsmønster, globale klimatyper og vegetasjonssoner.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og øvelser.

Vurderingsordning

Skriftlig individuell eksamen – 3 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala for A – E for bestått og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU112 Naturgrunnet II: Geologi og landformer

Emnekode: 6SU112

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Få en oversikt over jordens oppbygging og landformer.

Innhold

Jordens oppbygging, globalt relieff, indre prosesser, forvitringssystemet, skråninger og massebevegelse, fluvialgeomorfologisk system, planasjonsoverflater, glacialgeomorfologisk system, periglasielle prosesser, vindgeomorfologisk system, maringgeomorfologisk system, jordarter- jordsmonn.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og øvelser.

Vurderingsordning

Skriftlig individuell eksamen- 3 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala fra A-E for bestått og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU182 Rapportskriving

Emnekode: 6SU182

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter i Microsoft Office pakken og strukturen i en forskningsrapport. De vil også kunne gjøre enkle statistiske analyser slik at de er kjent med de vanligste måtene å presentere resultater på.

Innhold

Studentene vil få en innføring i ulike dataprogrammer for presentasjon og statistiske analyser. Excel vil bli anvendt som regneark, database, statistikkprogram og verktøy for å lage illustrasjoner og diagrammer. Word vil bli brukt som tekstbehandlingsverktøy og for presentasjon av resultater. Studentene vil også få øvelse i bruk av Power Point for å presentere resultater. Undervisningen vil være basert på første års matematikk fra videregående skole. Kurset skal være praktisk rettet på den måten at det i stor grad anvendes relevante eksempler for å belyse ulike matematiske og statistiske metoder.

Organisering og arbeidsformer

Vanlig klasseromsundervisning

Vurderingsordning

Hjemmeeksamen 48 timer, teller 55% + 2 gruppeoppgaver som hver teller 15 % og en individuell oppgave som teller 15%. Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU116 Arter og mangfold I: Spor og mangfold

Emnekode: 6SU116

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Kunne tolke spor og sportegn vinterstid, kjenne arter av ferskvannsfisk, vanlige lauvtrær vinterstid og kranier av vanlige pattedyrarter, og innføring i mangfoldbevaring i skog.

Innhold

Kurset gir kunnskap omkring tolking av sporstempler, gangarter, sporløyper og sportegn etter pattedyr særlig vinterstid. Bestemmelsesnøkler brukes for læring av arter av ferskvannsfisk og av vanlige lauvtrearter vinterstid. Delen om biologisk mangfold inneholder miljøtilpasninger hos forskjellige organismegrupper i skog, kriterier for truetstyper i rødlisten, nøkkelbiotyper i skog, spredningsevne hos organismegrupper i skog og prinsipper for Miljøregistrering i skogbruket.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og øvelser inne og ute.

Vurderingsordning

Skriftlig individuell eksamen - 3 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala fra A-E for bestått og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU117 Arter og mangfold II: Fugl og virvelløse dyr

Emnekode: 6SU117

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Oversikt over norsk fuglefauna og virvelløse dyr på land og i ferskvann.

Innhold

Kurset omhandler feltkjennetegn for norske fuglegrupper og de vanligste artene, og fuglegruppens miljøkrav og næringsøk. For virvelløse dyr gis det en oversikt over systematikkens oppbygging samt kjennetegn for de forskjellige gruppene av virvelløse dyr på land og i ferskvann på et oversiktsnivå, dvs. ned til rekke/ klasse for protozoer – bløtdyr og oftest til orden for leddyr. Vanlige karplantefamilier innsamles og bestemmes med enkel flora.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og øvelser i felt og inne.

Vurderingsordning

Skriftlig individuell eksamen – 3 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala for A- E for bestått, og for F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU120 Økologi

Emnekode: 6SU120

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter om prosessene og interaksjonene som bestemmer forekomst (antall) og utbredelse av organismer.

Innhold

Evolusjon, spredning, miljøfaktorer, populasjonsstruktur og populasjonsvekst, habitatseleksjon, menneskelig påvirkning, livshistoriestrategier, konkurranse, predasjon, høsting, bevaringsbiologi, samfunnsøkologi, biodiversitet, drivhuseffekt.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen er basert på ordinære forelesninger, kollokvier, seminar og øvelser i felt. Lærebok er engelskspråklig.

Vurderingsordning

Muntlig individuell eksamen (50%) og mappe (50%) som inneholder kollokvier, øvelser, semesteroppgave, seminar.

Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU181 Kommunikasjon

Emnekode: 6SU181

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter rundt begrepet kommunikasjon, hva dette innebærer og hvordan det kan brukes ulike kommunikative metoder i ulike situasjoner, konflikter eller for generelt å formidle et budskap.

Innhold

Teoretiske begreper rundt "kommunikasjon", se på ulike konfliktløsninger innen naturforvaltning, budskapsformidling hos ulike målgrupper.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen baserer seg på caser, vanlig undervisning av teori og gruppediskusjoner.

Vurderingsordning

Innlevert skriftlig individuell rapport. Bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU240 Viltforvaltning 1

Emnekode: 6SU240

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap om prinsipper for viltforvaltning og økologien til økonomisk og økologisk sett viktige norske viltarter.

Innhold

To forelesingsserier, en om viltforvaltningens innhold og mål, samfunnet og viltet, ressursgrunnlaget, viltet i et skiftende landskap, målstyrt bestandsutvikling, praktiske virkemiddel, vilthensyn i arealforvaltningen, lovbrudd og forvaltning og utdypingstema. Den andre serien er om viltet i landskapet, om Norge som viltland, om menneskets plass i naturen, om landskapsøkologiske prinsipper og om landskapsøkologien og viltet. Vi belyser landskapsøkologiske prinsipper ved å diskutere forvaltningsutfordringer for noen vanlige viltarter.

Organisering og arbeidsformer

Ca 50 timer forelesinger og 5 dager med øvinger. Individuelle rapporter fra øvingene. Grupper forbereder og gjennomfører presentasjoner og diskusjoner om utvalgte faglige tema.

Vurderingsordning

Muntlig eksamen (100%). Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU230 Fiskeriøkologi i ferskvann

Emnekode: 6SU230

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om ferskvannsøkologi og fiskeribiologi som basis for en bærekraftig bruk og forvaltning av fiskeressursene i ferskvann.

Innhold

Innsjøer og rennende vann som økosystem, innsjøklassifisering, de viktigste organismene i ferskvann, fiskebiologi, fiskeribiologiske metoder, praktisk undersøkelse og vurdering av fiskebestander.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger (ca 100 t), praktisk feltarbeid og etterfølgende bearbeiding og analyse (ca 50 t), skriving av fiskeribiologisk rapport.

Vurderingsordning

En skriftlig, individuell rapport 33%, muntlig eksamen 67%. Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU296 Vitenskapelig metode

Emnekode: 6SU296

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap om vitenskapelige metoder, vitenskapshistorie og hvordan naturvitenskapen belyses gjennom hypotesetesting, analyser og drøftinger rundt denne.

Innhold

Vitenskapshistorie, teori rundt hypotesetesting og hvordan vitenskapen drøftes, usikkerhet i analyser og metodebruk.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger

Vurderingsordning

Muntlig individuell eksamen (100%). Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU295 Statistikk

Emnekode: 6SU295

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

6SU182 Rapportskriving

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter i bruk av de vanligste statistiske metodene.

Innhold

Deskriptiv statistikk, hypotesetesting og Generaliserte Lineære Modeller (GLM). Kurset skal være praktisk rettet på den måten at det i stor grad anvendes relevante eksempler for å belyse ulike matematiske og statistiske metoder. Videre vil studentene få god øvelse i å tolke og presentere statistiske resultater.

Organisering og arbeidsformer

Vanlig klasseromsundervisning på PC-lab.

Vurderingsordning

Skriftlig eksamen (60%) og mappe (40%) som inneholder 4 skriftlige oppgaver. Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU245 Viltforvaltning 2

Emnekode: 6SU245

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

6SU120 Økologi og 6SU240 Viltforvaltning. Emnet har antallsbegrensning, og maksimalt 24 studenter kan ta emnet samtidig. Utvelgelse går på karakternivå i Viltforvaltning I og Økologi.

Læringsutbytte

Studenten skal:

- ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter om økologien til og forvaltningen av utvalgte viltarter.
- kunne vurdere rimlige forvaltningstiltak for ulike forvaltningsspørsmål.
- evne til å diskutere og formidle sine konklusjoner.

Innhold

Kurset er oppbygd rundt sentrale prosesser i viltforvaltning som monitoring, populationsdynamik og høstingsstrategier, viltforvaltningsstrategier og "Human Dimensions". Fokus ligger på aktuelle spørsmål i norsk viltforvaltning.

Organisering og arbeidsformer

Kursen består av forelesninger, seminarer, øvelser på datalab. og ekskursjoner. Det vil bli lagt opp til diskusjoner rundt aktuelle rapporter (norsk/engelsk) innenfor viltforvaltning. En del øvinger er obligatoriske med rapporter som må godkjennes før studentene kan gå opp til eksamen. Deler av kurset er integrert med 6SU294 International Wildlife Management. Det er krav om frammøte til første time for de som skal ta kurset.

Vurderingsordning

Skriftlig eksamen. Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU270-01 Arealplanlegging

Emnekode: 6SU270-01

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter vedrørende de viktigste elementene ved styring og bruk av areal- og naturressurser, med hovedvekt på de formelle sidene ved arealplanlegging etter Plan- og bygningsloven

Innhold

Rammebetingelser for arealbruk, arealbrukskonflikter, rettsforhold; herunder eiendomsrett, planhierarkiet, planmyndigheter, plan- og bygningsloven, sektorlovgivning, planleggingsteori og -metodikk.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, feltkurs, gruppearbeid og artikkelskriving.

Vurderingsordning

Mappeoppgave (40%), muntlig eksamen (60 %). Begge vurderingene må være bestått før emnet kan godkjennes. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU275 Naturoppsyn

Emnekode: 6SU275

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kompetanse og ferdigheter innen sentrale tema knyttet til oppsynsvirksomhet i utmarksområder, både i privat og offentlig regi.

Innhold

Behovet for naturoppsyn innen ulike kategorier av utmarksområder, strafferettslige og straffeprosessuelle regler, etterforskning og rapportskrivning, miljø og faunakriminalitet m.v. I tillegg legges det vekt på tilrettelegging, kommunikasjon og informasjon som en viktig del av naturoppsynets oppgaver.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, gruppearbeid og oppgaveløsning, herunder obligatorisk øvingsoppgave. Periodisert undervisning i form av to samlinger.

Vurderingsordning

Hjemmeeksamen 72 timer. Vurdering bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU298 Bacheloroppgave

Emnekode: 6SU298

Studiepoeng: 20

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Bestått eksamen i minimum 75 studiepoeng av obligatoriske fag for studiet. Bestått emnet 6SU296 Vitenskapelig metode

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter i hvordan lære å planlegge, gjennomføre, rapportere og presentere et prosjektarbeid med vitenskapelig tilsnitt.

Innhold

Vitenskapsfilosofi, metode- og prosjektteori, anvendt statistikk, rapportskrivning, informasjonsinnhenting, kommunikasjons- og presentasjonsteknikker. Selve oppgaven utføres fortrinnsvis som en empirisk studie basert på egen datainnsamling.

Organisering og arbeidsformer

Semesteroppgave skrives som en forstudie til oppgaven. Oppgavearbeidet gjennomføres under veiledning, og studentene skal delta og presentere problemstillinger og analyser i seminarer underveis. Søknad om godkjenning av problemstilling(er), opplegg og veileder skjer på eget skjema innen 30. april 4. semester. Oppgaven leveres innen 30. april siste studieår.

Vurderingsordning

Skriftlig innlevert bacheloroppgave (100%). Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU150 Økonomi

Emnekode: 6SU150

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studentene skal ha tilegnet seg basiskunnskap innen vanlige økonomiske begrep, hva et budsjett og regnskap er, hvordan løse enkle økonomioppgaver knyttet opp mot det å drive egen virksomhet samt noe innenfor offentlig forvaltning og prosjektøkonomi.

Innhold

Ulike økonomiske virkemidler, prosjektøkonomi, skatt og avgifter, grunnleggende økonomiske begreper og rapporteringer.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og øvinger.

Vurderingsordning

Skriftlig individuell eksamen - 3 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

6SU272-01 GIS

Emnekode: 6SU272-01

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten skal ha tilegnet seg en grunnleggende forståelse av hvordan geografiske data hentes frem, lagres og brukes for å løse konkrete problemstillinger, herunder innblikk i enkle GIS-analyser og presentasjon av geografiske data.

Innhold

Grunnleggende prinsipper for representasjon av geografiske data, ulike applikasjoner, kartografi og georeferanser, ulike teknikker knyttet opp mot programvare, modeller og databaser, samt utvalgte GIS-analyser innenfor relevante fagområder som arealplanlegging, vilt- og fiskeforvaltning, skogbruksplanlegging m.v. i form av case.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og øvingsoppgaver

Vurderingsordning

Semesteroppgave (40%), muntlig eksamen (60%). Begge vurderinger må godkjennes før eksamen kan avlegges. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag

Valgemne SUE 5 Sp

Emnekode:

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Se det enkelte emnet

Innhold

Se det enkelte emnet

Organisering og arbeidsformer

Se det enkelte emnet

Vurderingsordning

Se det enkelte emnet

Ansvarlig avdeling

Avdeling for skog- og utmarksfag